

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

16. aprill 2015*

Tühistamishagi — Politseikoostöö ja õiguslane koostöö kriminaalasjades — Varasema otsuse kohaldamiskuupäeva kindlaksmääramine — Õigusliku aluse kindlakstegemine — Pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatav õiguslik raamistik — Üleminekusätted — Teisest õigusest tulenev õiguslik alus — Parlamendiga konsulteerimine

Kohtuasjas C-540/13,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel 15. oktoobril 2013 esitatud tühistamishagi,

Euroopa Parlament, esindajad: F. Drexler, A. Caiola ja M. Pencheva, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: K. Pleśniak ja A. F. Jensen,

kostja,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan ja A. Prechal,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 5. novembri 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 22. jaanuari 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Oma hagiavalduses palub Euroopa Parlament tühistada nõukogu 22. juuli 2013. aasta otsus 2013/392/EL, millega määratakse kindlaks otsuse 2008/633/JSK (mis käsitleb liikmesriikide määratud ametiasutuste ja Europol'i juurdepääsu viisainfosüsteemile (VIS) terroriaktide ja muude raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärkidel) kohaldamise kuupäev (ELT L 198, lk 45, edaspidi „vaidlustatud otsus”).

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsuse 2008/633/JSK, mis käsitleb liikmesriikide määratud ametiasutuste ja Europol'i juurdepääsu viisainfosüsteemile (VIS) terroriaktide ja muude raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärkidel (ELT L 218, lk 129), artikli 18 lõikes 2 on sätestatud:

„Käesolev otsus jõustub alates kuupäevast, mille määrab kindlaks nõukogu pärast seda, kui komisjon on teatanud nõukogule et [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta] määrus (EÜ) nr 767/2008[, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (ELT L 218, lk 60)] on jõustunud ja täielikult kohaldatav.

Nõukogu peasekretariaat avaldab kõnealuse kuupäeva Euroopa Liidu Teatajas.”

Vaidlustatud otsus

- 3 Otsus 2013/392, mis viitab ELTL-le ja otsusele 2008/633, eeskätt selle artikli 18 lõikele 2, näeb oma artiklis 1 ette, et viimati nimetatud otsust kohaldatakse alates 1. septembrist 2013.

Poolte nõuded

- 4 Parlament palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud otsus;
- säilitada selle otsuse õiguslik toime kuni selle asendamiseni uue õigusaktiga, ja
- mõista kohtukulud välja nõukogult.

- 5 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:

- jätta hagi vastuvõetamatuse või vähemalt põhjendamatusse tõttu rahuldamata;
- teise võimalusena, kui vaidlustatud otsus tühistatakse, säilitada selle otsuse toime kuni selle asendamiseni uue õigusaktiga, ja
- mõista kohtukulud välja parlamendilt.

Hagi

- 6 Parlament esitab oma hagi põhjenduseks kaks väidet, millest esimene tuleneb oluliste menetlusnormide rikkumisest, kuna parlamenti ei kaasatud vaidlustatud otsuste vastuvõtmise menetlusse, ning teine valitud õigusliku aluse kehtetusest või ebaseaduslikkusest.

Parlamendi esitatud teatavate väidete või argumentide vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 7 Nõukogu leiab, et mõni parlamendi esitatud väide või argument tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, sest need ei ole selged ja täpsed. Nõukogu hinnangul on see nii väidete või argumentide puhul, mis käsitlevad oluliste menetlusnormide rikkumist, EL artikli 39 lõike 1 kohaldamist, kehtetu õigusliku aluse valikut ning õiguskindluse ja institutsioonidevahelise tasakaalu põhimõtte rikkumist.
- 8 Parlament väidab, et hagiavaldus on piisavalt selge ja täpne.

Euroopa Kohtu hinnang

- 9 Olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu kodukorra artikli 120 punkti c ja seda käsitleva kohtupraktika kohaselt tuleb hagiavalduses märkida hagi ese, esitatud väited ja argumendid ning lühiülevaade nendest väidetest. Nimetatud andmed peavad olema piisavalt selged ja täpsed, et võimaldada kostjal kaitset ette valmistada ning Euroopa Kohtul kontrolli teostada. Sellest tuleneb, et põhilised faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele hagiavaldus toetub, peavad ilmnema ühtselt ja arusaadavalt hagiavalduse tekstist endast ning nõuded peavad olema esitatud üheselt mõistetavalt, et vältida seda, et Euroopa Kohus otsustab *ultra petita* või jätab mõne väite kohta seisukoha võtmata (vt selle kohta kohtuotsus Ühendkuningriik *vs.* nõukogu, C-209/13, EU:C:2014:283, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 10 Käesoleval juhul vastab hagiavalduse väidete või argumentide – mis ei ole nõukogu väitel piisavalt selged ja täpsed – esitus nendele nõuetele. Kõnealune esitus võimaldas nõukogul välja töötada kaitse nende väidete või argumentide suhtes ja võimaldab Euroopa Kohtul teostada vaidlustatud otsuse üle kohtulikku kontrolli.
- 11 Eeltoodust järeldub, et hagiavalduse selguse ja täpsuse väidetavast puudumisest tulenev vastuvõetamatuse vastuväide tuleb tagasi lükata.
- 12 Kuna akti õiguslik alus määrab kindlaks, millises menetluses akt tuleb vastu võtta (kohtuotsused parlament *vs.* nõukogu, C-130/10, EU:C:2012:472, punkt 80, ja parlament *vs.* nõukogu, C-658/11, EU:C:2014:2025, punkt 57), tuleb kõigepealt analüüsida teist väidet.

Teine väide, et valitud õiguslik alus on kehtetu või ebaseaduslik

Teise väite esimene osa, et valitud õiguslik alus on kehtetu

– Poolte argumendid

- 13 Parlament väidab, et vaidlustatud otsuses sisalduv viide EL toimimise lepingule on liiga üldine, et seda võiks pidada selle otsuse õiguslikuks aluseks ja et otsuse 2008/633 artikli 18 lõiget 2 tegelikult õiguslikuks aluseks pidada ei saa.
- 14 Kõnealune säte piirdub kaudse viitamisega EL artikli 34 lõike 2 punktile c, mis oleks olnud ainus võimalik alus sellise meetme nagu vaidlustatud otsus vastuvõtmiseks endise „kolmanda samba” raames.

15 Seetõttu on nõukogu kasutatud õiguslik alus parlamendi arvates EL artikli 34 lõike 2 punkt c. Kuna artikkel 34 on Lissaboni lepinguga kehtetuks tunnistatud, ei saa see enam olla uute õigusaktide vastuvõtmise õiguslik alus. Asjaolu, et üks teise õiguse säte viitab kaudselt kõnealusele artiklile 34, ei ole selles suhtes oluline, sest asjaomase lepingu jõustumise tõttu tuleb seda artiklit pidada kohaldamatuks.

16 Nõukogu täpsustab, et ta võttis vaidlustatud otsuse vastu otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 alusel koostoimes protokoll (nr 36) üleminekusätete kohta (edaspidi „üleminekusätete protokoll”) artikliga 9. Ta rõhutab sellega seoses, et vaidlustatud otsus ei viita EL lepingule üldiselt ega ka konkreetselt EL artikli 34 lõike 2 punktile c.

– Euroopa Kohtu hinnang

17 Hindamaks teise väite esimese osa põhjendatust, tuleb teha kindlaks õiguslik alus, mille põhjal on vaidlustatud otsus vastu võetud.

18 Seoses sellega tuleb tõdeda, et kõnealune otsus ei tugine EL artiklile 34 ja et selle viited osutavad selgelt EL toimimise lepingule ja otsuse 2008/633 artikli 18 lõikele 2.

19 Võttes arvesse vaidlustatud otsuse sõnastust, mis peab põhjendamiskohustusega kooskõlas olemiseks põhimõtteliselt mainima õiguslikku alust, millel see otsus rajaneb (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. nõukogu, C-370/07, EU:C:2009:590, punktid 39 ja 55), ei saa seega asuda seisukohale, et kõnealune otsus põhineb EL artiklil 34.

20 Lisaks tuleb märkida, et ükski muu vaidlustatud otsuse aspekt ei näita, et nõukogu kavatses otsuse õigusliku alusena kasutada nimetatud artiklit 34.

21 Konkreetsemalt ei oma siinkohal – ka siis, kui pidada seda tõendatuks – tähtsust asjaolu, et EL artikli 34 lõike 2 punkt c oleks olnud sellise meetme nagu vaidlustatud otsuse ainuvõimalik õiguslik alus, sest nõukogu sõnaselge valik mainida vaidlustatud otsuses mitte eelnimetatud sätet, vaid EL toimimise lepingut ja otsuse 2008/633 artikli 18 lõiget 2 näitab selgelt, et vaidlustatud otsused põhinevad viimati nimetatud sätel kui sellisel.

22 Sellest järeldub, et EL artikli 34 kehtetuks tunnistamine Lissaboni lepinguga ei võta vaidlustatud otsuselt õiguslikku alust.

23 Neid kaalutlusi arvestades tuleb teise väite esimene osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Teise väite teine osa, et valitud õiguslik alus on ebaseaduslik

– Poolte argumendid

24 Parlament leiab, et kui vaidlustatud otsuste õiguslikuks aluseks tuleb pidada otsuse 2008/633 artikli 18 lõiget 2, on see säte teisest õigusest tulenev ebaseaduslik õiguslik alus, mis ei saa olla selle otsuse õiguspärane õiguslik alus.

25 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb nimelt, et tuletatud õigusliku aluse loomine, mis lihtsustab akti vastuvõtmisel kohaldatavat korda, ei ole aluslepingutega kooskõlas. Parlamendi arvates on see otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 puhul nii, sest kõnealune säte ei näe ette temaga konsulteerimist, kuigi see kohustus on sellise meetme vastuvõtmise korral nagu vaidlustatud otsus EL artiklis 39 ette nähtud.

- 26 Peale selle on otsuse 2008/633 artikli 18 lõige 2 muutunud Lissaboni lepingu jõustumise tõttu kohaldamatuks ja näeb ette ebaseadusliku erandi selle lepinguga uute aktide vastuvõtmiseks kehtestatud menetlusest. Selline erand ei ole lubatud üleminekusätete protokollis artikli 9 kohaselt, milles märgitakse pelgalt seda, et endise „kolmanda samba” õigusakte ei tunnistata asjaomase lepingu jõustumisega automaatselt kehtetuks.
- 27 Nõukogu väidab esimese võimalusena, et parlamendi esitatud õigusvastasuse väide, mis puudutab otsuse 2008/633 artikli 18 lõiget 2, ei ole vastuvõetav. Nõukogu väidab sellega seoses, et üleminekusätete protokollis artikli 10 lõike 1 alusel jäävad Euroopa Kohtu volitused selle otsuse osas kuni 1. detsembrini 2014 samaks, nagu need olid enne Lissaboni lepingu jõustumist. Tol ajal kohaldamisele kuulunud EL artikli 35 lõige 6 ei näinud parlamendile ette võimalust esitada tühistamishagi endise „kolmanda samba” raames vastu võetud sellise akti peale nagu kõnealune otsus. Euroopa Kohtu toonasest pädevuse puudumisest nimetatud valdkonnas järeldub, et parlamendi esitatud õigusvastasuse väide tuleb tunnistada vastuvõetamatuks.
- 28 Teise võimalusena väidab nõukogu, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõige 2 oli vastuvõtmise ajal EL lepinguga kooskõlas. Kõnealune säte piirdus nimelt sellega, et nägi ette EL artikli 34 lõike 2 punktis c sätestatud menetluse kohaldamise ega kehtestanud seega *sui generis* menetlust, mis välistaks konsulteerimise parlamendiga.
- 29 Lissaboni lepingu jõustumise mõju kohta väidab nõukogu, et üleminekusätete protokollis artikli 9 tõlgendus, mille pakkus välja parlament, halvaks mis tahes võimaluse võtta vastu endise „kolmanda samba” aktides ette nähtud rakendusmeetmeid ja just seda olukorda soovisid aluslepingute koostajad vältida.
- Euroopa Kohtu hinnang
- 30 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt peab liidu õigusakti õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ning mille hulka kuuluvad õigusakti eesmärk ja sisu (kohtuotsus komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, C-43/12, EU:C:2014:298, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Sellega seoses tuleb märkida, et pooltel ei ole otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 ning vaidlustatud otsuse eesmärgi ja sisu vahelise suhte osas lahkarvamusi. Seevastu vaidlustab parlament asjaomase sätte seaduslikkuse, väites et see säte lihtsustab sellise meetme nagu vaidlustatud otsus vastuvõtmise korda võrreldes aluslepingutes selleks ette nähtud menetlusega.
- 32 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et kuna liidu institutsioonide tahte formuleerumist puudutavad eeskirjad kehtestatakse aluslepingutega, mitte liikmesriikide või institutsioonide endi poolt, siis saavad üksnes aluslepingud anda erijuhtudel institutsioonile pädevuse muuta nendes ette nähtud otsustamismenetlust. Kui tunnustada institutsiooni võimalust kehtestada tuletatud õiguslikke aluseid – kas akti vastuvõtmisel kohaldatava menetluse rangemaks muutmise või lihtsustamise suunas –, tähendaks see talle suurema seadusandliku pädevuse andmist kui see, mis on aluslepingutega ette nähtud (vt kohtuotsus parlament *vs.* nõukogu, C-133/06, EU:C:2008:257, punktid 54–56).
- 33 Seda lahendust, mis esitati kohtuotsuses parlament *vs.* nõukogu (C-133/06, EU:C:2008:257) õigusaktide vastuvõtmist võimaldava teisese õigusest tuleneva õigusliku aluse kohta, tuleb kohaldada ka teise õiguse aktis ette nähtud õiguslike aluste suhtes, mis võimaldavad võtta vastu selle akti rakendusmeetmeid, muutes rangemaks või lihtsustades aluslepingutes nende meetmete vastuvõtmiseks ette nähtud korda.

- 34 Kuigi vastab tõele, et aluslepingutes on ette nähtud, et parlament ja nõukogu sätestavad teatavad eeskirjad, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes, seovad aluslepingutes ette nähtud erieeskirjad rakendusmeetmete vastuvõtmise kohta institutsioone siiski samal moel nagu õigusaktide vastuvõtmise eeskirjad ja seega ei või teise õiguse aktid nendega vastuollu minna.
- 35 Võttes arvesse, et liidu akti õiguspärasust tuleb analüüsida selle akti vastuvõtmise ajal olemas olnud faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel (vt analoogia alusel kohtuotsused *Gualtieri vs. komisjon*, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punkt 26; *Schindler Holding jt vs. komisjon*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkt 31, ja *Schaible*, C-101/12, EU:C:2013:661, punkt 50), tuleb otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 seaduslikkuse hindamisel arvestada sätteid, mis käsitlesid selle otsuse vastuvõtmise ajal sellise meetme vastuvõtmist nagu vaidlustatud otsus, täpsemalt EL artikli 34 lõike 2 punkti c ja EL artikli 39 lõiget 1.
- 36 Nimetatud sätetest ilmneb, et pärast konsulteerimist parlamendiga võtab nõukogu olenevalt juhtumist kas ühehäälselt või kvalifitseeritud hääleteenamusega vastu meetmed, mis on kooskõlas EL lepingu VI jaotise muude eesmärkidega kui need, mis on sätestatud EL artikli 34 lõike 2 punktides a ja b, ning samuti võtab ta vastu meetmed nende otsuste rakendamiseks.
- 37 Seoses sellega tuleb küll tõdeda, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 sõnastus ei näe nõukogule ette kohustust konsulteerida enne selles sättes ette nähtud meetme vastuvõtmist parlamendiga.
- 38 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu teise õiguse norme siiski niivõrd kui võimalik tõlgendada kooskõlas aluslepingute sätetega (kohtuotsus *Efir*, C-19/12, EU:C:2013:148, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 39 Seega, võttes esiteks arvesse, et kohustus tõlgendada teise õiguse akti kooskõlas esmase õigusega tuleneb tõlgendamise üldpõhimõttest, mille kohaselt tuleb õigusnormi tõlgendada võimaluste piires viisil, mis ei sea kahtluse alla selle õiguspärasust (vt selle kohta kohtuotsus *Sturgeon jt*, C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716, punktid 47 ja 48, ja kohtuotsuse komisjon *vs. Strack* uuesti läbivaatamine, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkt 40), ja teiseks, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 seaduslikkust tuleb käesoleva otsuse punktis 35 meenutatud põhjustel hinnata eeskätt arvestades EL artikli 39 lõiget 1, tuleb kõnealust esimest sätet tõlgendada kooskõlas viimati nimetatuga.
- 40 Järelikult tuleb otsuse 2008/633 artikli 18 lõiget 2 tõlgendada kooskõlas EL artikli 39 lõikega 1 nii, et see lubab nõukogul võtta vastu akti selle otsuse kohaldamiskuupäeva kindlaksmääramiseks ainult pärast konsulteerimist parlamendiga. Seega tuleb tagasi lükata parlamendi väide, mille kohaselt asjaolu, et kõnealune esimene säte ei näe ette konsulteerimise kohustust, tähendab, et sellega lihtsustatakse rakendusmeetmete vastuvõtmise korda võrreldes selleks EL lepingus ette nähtud korraga.
- 41 Seoses parlamendi argumentidega, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõige 2 on vastuolus pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatavate menetluseeskirjadega, tuleb igal juhul märkida, et üleminekusätete protokoll sisaldab õigusnorme, mis käsitlevad konkreetselt seda õiguslikku korda, mida pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatakse aktide suhtes, mis on enne eelnimetatud kuupäeva EL alusel vastu võetud.
- 42 Protokollis artiklis 9 on sätestatud, et selliste õigusaktide õiguslik toime säilib kuni asjaomaste õigusaktide kehtetuks tunnistamise, tühistamiseks või muutmiseni aluslepingute kohaldamisel.
- 43 Seda artiklit tuleb tõlgendada arvestades nimetatud protokollis esimest põhjendust, milles täpsustatakse, et on vaja kehtestada üleminekusätted, et korraldada üleminekut enne Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatavate aluslepingute institutsioonilistelt sätetelt asjaomases lepingus ette nähtud institutsioonilistele sätetele.

- 44 Kuna Lissaboni leping muutis oluliselt politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö institutsioonilist raamistikku, tuleb üleminekusätete protokollis artiklit 9 mõista nii, et selle eesmärk on muu hulgas tagada asjaomase koostöö raames vastu võetud õigusaktide tõhusa kohaldamise jätkumine hoolimata selle koostöö institutsioonilise raamistiku muutmisest.
- 45 Kui nõustuda parlamendi väitega, et politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö rakendusmeetmete vastuvõtmise erimenetluste kehtetuks tunnistamine Lissaboni lepinguga muudab võimatuks selliste meetmete vastuvõtmise tingimustel, mis on seatud selle koostöö raames vastu võetud üldaktides, enne kui neid akte muudetakse Lissaboni lepinguga kohandamise eesmärgil, siis viiks see just kõnealuste aktide tõhusa rakendamise keerulisemaks muutumiseni või isegi nende rakendamise takistamiseni ning seega kahjustataks aluslepingute koostajate taotletava eesmärgi elluviimist.
- 46 Pealegi jätkaks parlamendi poolt üleminekusätete protokollis artiklile 9 välja pakutud tõlgendus, mille kohaselt tähendab nimetatud artikkel üksnes seda, et politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonda kuuluvaid õigusakte ei tunnistatud Lissaboni lepingu jõustumise tõttu automaatselt kehtetuks, selle artikli ilma kogu kasulikkust mõjust.
- 47 Eeltoodust tuleneb, et enne Lissaboni lepingu jõustumist EL lepingu alusel nõuetekohaselt vastu võetud õigusakti säte, mis kehtestab teiste meetmete vastuvõtmise korra, säilitab oma õigusliku toime, kuni seda ei ole kehtetuks tunnistatud, tühistatud või muudetud ja võimaldab vastavalt selles sättes kindlaks määratud menetlusele neid meetmeid vastu võtta.
- 48 Neil tingimustel ei tähenda asjaolu, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõige 2 võib sellise meetme nagu vaidlustatud otsus vastuvõtmise korda võrreldes EL toimimise lepingus selleks ette nähtud menetlusega lihtsustada või rangemaks muuta, et kõnealune säte on teisest õigusest tulenev ebaseaduslik õiguslik alus, mille kohaldamine tuleks erandina välistada.
- 49 Järelikult ja arvestades eeltoodud asjaolusid tuleb teise väite teine osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata, ilma et oleks vaja võtta seisukohta selle vastuvõetavuse osas (vt analoogia alusel kohtuotsused *Prantsusmaa vs. komisjon*, C-233/02, EU:C:2004:173, punkt 26, ja *Komninou jt vs. komisjon*, C-167/06 P, EU:C:2007:633, punkt 32), ja seetõttu tuleb see väide tervikuna tagasi lükata.

Esimene väide, et rikuti olulisi menetlusnorme

Poolte argumendid

- 50 Parlament väidab, et juhul, kui käesolevas asjas kuulub kohaldamisele Lissaboni lepingu jõustumisele eelnenud kord, tuleb vastavalt EL artikli 39 lõikele 1 temaga konsulteerida.
- 51 Nõukogu leiab seevastu, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõikes 2 ei ole ette nähtud parlamendi mis tahes osalemist vaidlustatud otsuste vastuvõtmisel ja EL artikli 39 kehtetuks tunnistamise tõttu Lissaboni lepinguga ei pea selle otsuse rakendusmeetmete vastuvõtmiseks enam parlamendiga konsulteerima.
- 52 Seda analüüsi toetab nõukogu hinnangul üleminekusätete protokollis artikli 10 lõige 1, sest see ei nimeta EL artiklit 39 nende sätete hulgas, mille õiguslik toime pärast Lissaboni lepingu jõustumist säilib. Kui vastuvõtmise menetlusse lisatakse parlamendiga konsulteerimise kohustus, viiks see pealegi selleni, et EL toimimise lepingu artiklis 291 sätestatud menetlusse lisatakse aspekt, mida seal ette nähtud ei ole ja seatakse seega ohtu Lissaboni lepinguga kehtestatud institutsiooniline tasakaal.

Euroopa Kohtu hinnang

- 53 Olgu meenutatud, et parlamendiga konsulteerimine kohaldatavates liidu õigusnormides ette nähtud juhtudel on oluline menetlusnorm, mille järgimata jätmine toob kaasa asjaomase akti tühisuse (vt selle kohta kohtuotsused parlament *vs.* nõukogu, C-65/93, EU:C:1995:91, punkt 21, ja parlament *vs.* nõukogu, C-417/93, EU:C:1995:127, punkt 9).
- 54 Seega, kuna teisele väitele antud vastusest tuleneb, et nõukogu võis vaidlustatud otsuse aluseks õiguspäraselt võtta otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2, siis tuleb teha kindlaks, kas enne õigusakti vastuvõtmist selle sätte alusel tuleb parlamendiga konsulteerida.
- 55 Selles osas tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 40–47 toodud kaalutlustest, et otsuse 2008/633 artikli 18 lõige 2, tõlgendatuna koostoimes EL artikli 39 lõikega 1, säilitab oma õigusliku toime, kuni seda ei ole kehtetuks tunnistatud, tühiseks tunnistatud või muudetud ja võimaldab vastavalt selles sättes kindlaks määratud menetlusele võtta vastu sellise õigusakti nagu vaidlustatud otsus. Järelikult peab nõukogu enne selle otsuse kohaldamiskuupäeva kindlaksmääramist konsulteerima parlamendiga.
- 56 Vastupidi nõukogu väitele ei saa EL artikli 39 lõike 1 kehtetuks tunnistamine Lissaboni lepinguga seada kahtluse alla kõnealust parlamendiga konsulteerimise kohustust.
- 57 Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 39 esitatud kaalutlusi, ei saa EL artikli 39 lõike 1 kehtetuks tunnistamine pärast otsuse 2008/633 artikli 18 lõike 2 vastuvõtmist kaotada kohustust tõlgendada seda sätet kooskõlas EL artikli 39 lõikega 1.
- 58 Samuti ei ole oluline asjaolu, et ELTL artikkel 291 ei näe ette parlamendiga konsulteerimise kohustust, sest parlamendiga konsulteerimise kohustus on üks otsuse 2008/633 õiguslik toime, mis on vastavalt üleminekusätete protokollile artiklile 9 – nagu seda on tõlgendatud käesoleva kohtuotsuse punktis 47 – Lissaboni lepingu jõustumise järgselt säilinud.
- 59 On selge, et nõukogu võttis vaidlustatud otsused vastu parlamendiga eelnevalt konsulteerimata.
- 60 Sellest tuleneb, et esimene väide, et rikuti olulisi menetlusnorme, on põhjendatud ja et vaidlustatud otsus tuleb seetõttu tühistada.

Taotlus säilitada vaidlustatud otsuse õiguslik toime

- 61 Nii parlament kui ka nõukogu paluvad Euroopa Kohtul juhul, kui ta vaidlustatud otsuse tühistab, säilitada selle otsuse õiguslik toime kuni selle asendamiseni uue õigusaktiga.
- 62 Sellega seoses tuleb meenutada, et vastavalt ELTL artikli 264 teisele lõigule võib Euroopa Kohus juhul, kui ta seda vajalikuks peab, märkida, milliseid tühiseks tunnistatud õigusakti tagajärgi loetakse kehtivaks.
- 63 Käesoleval juhul takistaks vaidlustatud otsuse tühistamine selle õigusliku toime säilitamiseta liikmesriikide ametiasutuste ja Europol'i juurdepääsu viisainfosüsteemile (VIS) terrorismi ja muude raskete kuritegude vältimise ja uurimise eesmärkidel ning kahjustaks seega ka avaliku korra säilitamist. Kuigi parlament nõuab nende otsuste tühistamist oluliste menetlusnormide rikkumise tõttu, ei vaidlusta ta otsuste eesmärki ega sisu.
- 64 Seetõttu tuleb säilitada vaidlustatud otsuste toime kuni neid asendavate uute õigusaktide jõustumiseni.

Kohtukulud

⁶⁵ Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna parlament on nõukogult kohtukulude hüvitamist nõudnud ja nõukogu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista nõukogult.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

- 1. Tühistada nõukogu 22. juuli 2013. aasta otsus 2013/392/EL, millega määratakse kindlaks otsuse 2008/633/JSK (mis käsitleb liikmesriikide määratud ametiasutuste ja Europoli juurdepääsu viisainfosüsteemile (VIS) terroriaktide ja muude raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärkidel) kohaldamise kuupäev.**
- 2. Säilitada otsuse 2013/392 õiguslik toime kuni seda asendava uue õigusakti jõustumiseni.**
- 3. Mõista kohtukulud välja Euroopa Liidu Nõukogult.**

Allkirjad